

Jonas Sjöstedt: Tal på Vänsterdagarna 2015

Talare

Jonas Sjöstedt
Partiledare

Datum

12 september 2015

Plats

Malmö

Vänner vänsterpartister, feminister – socialister, så roligt att se er alla samlade här. Just nu väller en våg av solidaritet fram genom Europa. Flyktingar som vandrar från krig till trygghet möter hinder, men också människor som ställer upp. Vissa erbjuder husrum, andra hjälper till att tolka. Man samlar in pengar och varma kläder. På vägen hit passerade jag Vänsterpartiets monter på Malmö centralstation. Den sattes upp för att hälsa oss välkomna till Vänsterdagarna. Nu har den snabbt styrts om till att också fungera som sambandscentral och stöd för de flyktingar som kommit hit med tåg och buss från Danmark. Det är vackert. Den våg av solidaritet som nu väller fram värmer. Särskilt efter att debatten under lång tid har målat upp medmänniskor som hot och problem. Men vi vet ju att de allra flesta inte ser på människor så. Vi vet att solidaritet fungerar. Att vi tillsammans kan hitta lösningar och bygga något bättre. Det är också vad det handlar om när vi träffas här. Att samlas så här, för att lära av varandra och diskutera hur vi ska gå vidare för att förverkliga vår samhällsvision, att vara omgiven av människor som drivs av övertygelsen att en annan värld är möjlig, det gör oss starkare. Det är här, i folkrörelse-Sverige, jag känner mig hemma. Det har jag gjort ända sedan jag under min skoltid i Vänersborg engagerade mig i elevrörelsen och Folkkampanjen mot kärnkraft. Finns det något finare än människor som samlas på kvällar och helger för att de vill vara med och göra Sverige och världen bättre? Vi i vårt parti är en del av arbetarrörelsen. Vi finns i den feministiska och den antirasistiska rörelsen, i miljörörelsen. Många av oss är aktiva i idrottsklubbar eller i den lokala hyresgästföreningen. Det är denna vilja att ställa upp för varandra, detta folkliga engagemang för flyktingarna, som nu får hösten att kännas bra mycket varmare än sommaren. I dagarna har det gått ett år sen valet. Det var ett val då Vänsterpartiet gick framåt i kommuner och landsting. Där vi är med och styr gör vi skillnad. I Göteborg har Vänsterpartiet drivit igenom ett försök med sex timmars arbetsdag på Svartedalens äldreboende. I Avesta har vi varit med och infört avgiftsfri kollektivtrafik. I Stockholm har vi sett till att de lägst avlönade bland kommunens anställda får höjd lön. Vi förverkligar vår politik där och på

en rad andra platser över hela landet. Tack till er alla för det jobb ni gör! I rikspolitiken har det tidvis varit rörigt sedan valet. Först med vårbudgeten kunde vi och regeringen sätta vår prägel på politiken. I den fick Vänsterpartiet igenom flera viktiga förändringar, och mer kommer i den höstbudget som presenteras om en vecka. Vi visar att vi gör skillnad. I dagarna genomförs flera välfärdsreformer. Det är reformer som vi krävde och fick igenom i budgeten i våras. Sjuk- och aktivitetsersättningen, bostadstillägget för pensionärer, underhållsstödet och golvet i A-kassan höjs. På fredag får pensionärer med bostadstillägg månadens utbetalning efter vår höjning. En vecka senare kommer det höjda underhållsstödet till ensamstående föräldrar. Vår politik når äldre med låga pensioner och kämpande föräldrar. De kommer att märka skillnaden. Många pratar om feminism, vi genomför feministisk politik i praktiken. Andra framgångar för Vänsterpartiet i budgeten är mer personal på fritids, upprustning av miljonprogrammet och avgiftsfria mammografiundersökningar. Ingen ska behöva missa att upptäcka en brösttumör i tid bara för att pengarna var slut när kallelsen till mammografi kom. Så bygger vi ut välfärden. Ja, ni hörde rätt. Vi bygger ut välfärden. Vi nöjer oss inte med att laga hålen i det nät som ska fånga oss när vi faller. Håll som uppstått efter åtta år av borgerlig politik med växande klyftor och krympande resurser till välfärden. Till välfärdsbygget fogar vi helt nya byggstenar, som avgiftsfria preventivmedel till unga och slopade avgifter på vårdcentralen för äldre. Vi tar steg som inte har tagits förut och vi ser att det gör skillnad. Ett annat område som vi har lyft är den psykiska ohälsan bland unga. Det är viktigt eftersom det för många tar alldeles för lång tid att få rätt hjälp. Särskilt utsatta är unga tjejer. Var tredje tjej i gymnasiet känner oro eller ångest i vardagen. Idag är jag stolt över att kunna berätta att våra förhandlare Ulla, Ali, Mia och Nooshi, har gjort det igen. Vi kommer att genomföra hela den satsning mot psykisk ohälsa bland unga som jag föreslog i mitt sommartal i Umeå. I höstbudgeten finns 280 miljoner avsatta för vår satsning. Vi gör det lättare för unga att söka och få hjälp i tid. Vi får bättre ungdomsmottagningar med generösare öppettider. I det Sverige vi är med och bygger tar vi hand om varandra, där lämnas inte unga tjejer och killar ensamma med sin oro. **** Vi monterar nu ned några av de värsta symbolerna för åtta år av borgerligt styre. Vi höjer äntligen några av de ersättningar som alltför länge urholkats av inflationen. Vi fasar ut Fas 3 och skrotar stupstocken i sjukförsäkringen – den bortre parenteserna har mött sin bortre parentes. Nu är vi färdiga med mandatperiodens första år. Symbolerna för den borgerliga regeringsperioden är på väg bort, nu är det dags att skapa det man ska minnas av de här fyra åren. Mina vänner, nu ska vi växla upp. De rödgröna väljarna

hoppas på mer. De är glada för satsningar mot arbetslösheten, men de vill se en politik som knäcker massarbetslösheten. De vill att ojämlikheten och segregationen ska minska – ordentligt. De – och vi – menar allvar med att inkomstklyftan mellan män och kvinnor ska bort. Vi vill se rejäla klimatinvesteringar – ett Sverige som går före. Vi vill se nytt hopp. Vi vill att försummade förorter ska rustas upp. Att utarmad landsbygd ska kunna tro på framtiden. Vi vet att jämlika samhällen mår och utvecklas bättre. Men för att kunna minska klyftorna och få fart på investeringarna måste vi ha skatter som omfördelar. De som har de största villorna kan vara med och betala mer. Det är rimligt att ha en förmögenhetsskatt, precis som Norge har. Vi har tidigare haft beskattning av arv. Även det är rimligt. Det försprång de rikas barn har när de föds är stort nog ändå. Men här har vi kört huvudet i väggen när vi har förhandlat. Regeringen har sagt tvärt nej när vi har krävt skatt på förmögenheter och arv. De vill inte ha den konflikten med högern. Regeringen verkar vilja sitta still i båten i tre år till och hoppas på att en internationell högkonjunktur ska fylla seglen. På det viset lär de inte nå målet för sin resa, Europas lägsta arbetslöshet år 2020. Någon måste hjälpa till att dra igång den motor som utgörs av stora och nödvändiga investeringar i välfärd, i bostäder och i infrastruktur. Vi i Vänsterpartiet står redo med startsnöret. Låt mig vara tydlig. Det är dags att på allvar utmana regeringen när det gäller den ekonomiska politiken. Nu ska den rikaste procenten vara med och betala. Det här är ett budskap både till er, och till Stefan Löfven: Från och med nu kommer vi att vara betydligt tuffare. Det är dags att fördela om – det är dags att beskatta kapitalet. **** De reformer vi genomför visar att vi kan få saker och ting gjorda. Många opinionsbildare och bedömare verkar ha blivit förvånade över att det faktiskt går att genomföra reformer som bygger ut välfärden. Men vi har visat att det går. Det går att ordna fria läkemedel för barn och det går att införa ett helt nytt glasögonbidrag. Med det självförtroende som kommer av att ha segrar i ryggen ska vi se till att skeptikerna får fel igen och igen. Det finns så mycket som behöver göras – och vi kan göra det. Vi kan göra satsningar på välfärden på en helt annan nivå än idag. Vi kan bygga en sjukvård där ingen behöver ha sin säng i en trång korridor. Äldreboenden som man med glädje flyttar in på. Skolor där läraren har tid att se varje elev och där det barn som behöver extra stöd verkligen får det. Sverige behöver klimatinvesteringar som svarar mot allvaret i den akuta situation vår planet befinner sig i. Vi kan bygga nya bostäder, skapa avgiftsfri kollektivtrafik och satsa än mer på biogas och solel. Sverige behöver renoveras – ordentligt. Efter åtta år med borgerligt styre är infrastrukturen bedrövligt eftersatt. Ibland framställs det som omöjligt, men vi kan faktiskt få tågen att

börja gå i tid. Klarar vi i Vänsterpartiet allt det här? Mitt svar är – nej. Ensamma klarar vi det inte. Men dessbättre har vi många vänner och allierade i det som väntar oss. Tillsammans kan vi göra det. Vi har fått igenom utmärkta reformer i budgetförhandlingarna med regeringen. Men vi måste vara medvetna om att det finns mycket tydliga gränser för vad som går att uträtta i ett förhandlingsrum - hur skickliga förhandlare vi än har. De stora förändringar vi vill se kräver att regeringen känner en press utifrån. Vi måste flytta samhällsdebatten och vi måste få alla de runt om i landet som vill ha rättvisa och välfärd att säga det högt. Förväntningarna från sjukstugan i Dorotea, hemtjänstpersonalen i Sundsvall och Pennygången i Göteborg måste kännas hela vägen in till de vi möter där på andra sidan förhandlingsbordet. Därför drar vi nu igång ett stort arbete i hela partiet. Vi ska inte bara berätta om vad vi fått igenom. Vi ska se framåt. Under hösten och vintern ska vi träffa en rad olika rörelser och diskutera framtiden med dem. Jag kommer att resa runt och träffa människor och prata om hur vi tillsammans kan skapa ett tryck för de stora reformer som behövs. Och jag vet att många av er som är här kommer att göra detsamma. För att lyckas åstadkomma en genomgripande politisk förändring måste vi få samhällsdebatten att handla om arbetslösheten. Om bostadsbristen. Om personalbristen i äldreomsorgen. Om att det faktiskt finns resurser. En sådan förskjutning av samhällsdebatten förutsätter att arbetarrörelsen för fram förslag till lösningar. Det förutsätter att hela vårt parti är aktivt och att vi får andra med oss. För att lyckas måste vi öka trycket på regeringen. Det är tack vare pressen från LO som taket i Akassan nu höjs. För mina gamla arbetskamrater som fick gå från Volvo i Umeå i sommar innebär det drygt 4000 kronor mer i månaden. Jag har själv varit i samma situation. Jag vet vilken skillnad det gör. I vinstfrågan har vi hållit den folkliga opinionen levande och därigenom satt press på regeringen. Det är tack vare den pressen som vi fått regeringen att gå med på att vinstintresset inte ska styra välfärden. Vi har vänner som drar åt samma håll. Vi ställer oss bakom Kommunals krav på bättre arbetsvillkor och fler anställda i äldreomsorgen. När vi kräver att regeringen ska investera för framtiden så har vi fackföreningsrörelsen med oss. För att få igenom nödvändiga satsningar i kommande budgetar behöver vi bygga samarbeten och skapa en otålig förväntan på konkreta reformer. Om vi får med oss många andra kan vi tillsammans se till att regeringen överger den ängsliga ekonomiska politik om krona för krona som de ärvt av borgerligheten. Tillsammans kan vi skapa ett skattesystem som omfördelar. Vi kan trappa ned de orättvisa ränteavdragen och använda pengarna betydligt bättre. Det är rätt att låna till investeringar när räntan är noll och arbetslösheten hög. En annan samhällsutveckling är möjlig.

Det finns ingen naturlag som säger att klyftorna mellan rika och fattiga i samhället måste växa. Det går att bygga en välfärd som alla verkligen kan lita på. Ja, det går till och med att höja skatterna för dem som har det bäst ställt, oavsett vad de tror på finansdepartementet. Det går att göra massiva gröna investeringar. Nästa gång vi sätter oss vid förhandlingsbordet kommer det vara betydligt tuffare mellan oss och regeringen. Men då ska vi ha sett till att bära med oss viljan och bestämdheten från folkrörelser över hela landet. Med dem i ryggen kan vi komma långt. Det är vår uppgift att komma med idéerna och ingjuta det nödvändiga självförtroendet i ett mer offensivt rödgrönt projekt. Det är nyckeln till en rödgrön valseger 2018 och framför allt är det nyckeln till att bygga ett bättre samhälle. **** När vi nu går ut och samtalar med människor från andra rörelser och från andra delar av samhället, då visar vi också vilka vi är. Varje gång vi diskuterar i sociala medier visar vi vilka vi är. När en nybliven medlem lite nervös kommer till sitt första möte och sitter där med kaffekoppen – och det händer ofta nu när vi växer så mycket – då visar vi vilka vi är. Vi ska vara ett öppet och brett parti, ett parti där vi tar hand om varandra. Men ibland när jag ser våra interna diskussioner blir jag bekymrad. Vi tycker olika om mycket – det är precis som det ska vara. Men vi måste föra de diskussionerna med respekt för varandra. När vi debatterar utifrån att vi verkligen försöker förstå varandra, då blir det samtal som för oss framåt och löser problem. Då blir den där nyblivne medlemmen sugen på att komma tillbaka. Då kan vi få andra att lyssna på oss. Då föds nya lösningar och nya idéer. **** Det är mycket som står på spel vid nästa val. Förr visste vi vad som väntade vid en borgerlig valseger. Så är det inte längre. De borgerliga partierna genomlider nu en existentiell kris. En kris där vissa vill närma sig både SD:s bild av verkligheten och SD:s politik. SD är inte bara ett eländigt parti. Det är ett parti som medvetet odlar och profiterar på elände. Ju räddare och missmodigare folk är – desto mer känner SD att de lyckas. Om folk tror att flyktingar inte kan bli en del av Sverige, om de tror att våldsbrotten bara ökar och att fattigdomen inte kan bekämpas – då vinner SD. Därför vill SD inte prata om lösningar. De vill inte att det ska funka. Varje gång ett ensamkommande barn tar sig igenom sin första bok på svenska, då är det dåligt för SD. Varje gång du hjälper en nyanländ granne med hur man köper biljett på bussen, då är det dåligt för dem. Vi ska se till att det händer hela tiden. Visst ser vi problem, de finns i allt från flyktingmottagande till bostadsbristen. Men medan vi försöker göra något åt problemen är de för SD bara ett redskap att sprida hat och missmod. De vill exploatera det missnöje som gror där hoppet förtvinat. Därför är det så viktigt att skapa framtidstro. Sällan har vi partimedlemmar haft en så viktig uppgift framför oss. När delar av

högern glider ut i det riktigt obehagliga, och när Socialdemokraterna inte föreslår de satsningar som krävs för att återupprätta tron på framtiden, då är det vi som måste bilda opinion för en annan politik. Just för att denna tro på framtiden spelar en så avgörande roll har det varit fantastiskt att få uppleva den våg av solidaritet som nu väller fram över Europa, Sverige och Malmö. Ur dessa handlingar av medmänsklighet och solidaritet har ett nytt hopp fötts. Hösten 1944 rasade kriget i vårt grannland Finland. Befolkningen i norr fick fly undan striderna. Den 8 september kontaktade den finske ambassadören i Stockholm den svenska regeringen och bad om hjälp. Sverige svarade inom två timmar; 100 000 finska flyktingar är välkomna till oss. Snart strömmade tiotusentals finländare över Torne älv. I säkerhet på den svenska sidan kunde en del av dem se hur deras gårdar brann ner på den finska sidan. Idag är vi stolta över vad Sverige gjorde då. Nu står vi inför ett nytt val när flyktingarna vandrar genom Europa från krigets Syrien. Vårt svar är Ja. Vi har gjort det förut. Vi fixar det här. Om några år kommer vi att se tillbaka på det med stolthet. Vi vet vilket Sverige vi tror på. Det handlar om vilka vi är. Det är så det fina i Sverige har byggts upp, av arbetarrörelsen, av feminister och miljövänner. Av internationell solidaritet och lokal förankring. Av drömmar och av insikt om att saker kan göras bättre. Där fortsätter vi.

Taggar

2010-tal, 2015, Man, Politiska tal, Vänsterpartiet

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/jonas-sjostedt-tal-pa-vansterdagarna-2015>